

Mit livs historie

fortalt af Mette Katrine Mikkelsen 27. marts 1926 i Newell, Iowa
og oversat af hendes oldebarn, Agna Nielsen Miller i 1977

I 1982 fik jeg besøg af et tipoldebarn, der var bosat i Holland som bad mig hjælpe hende med at finde frem til stedet eller landsbyen hvor hendes tipoldemor var født, samt nogle få data omkring familien. Ved denne lejlighed medbragte hun nedenstående oplysninger fortalt og nedskrevet i 1926.

Mette Katrine Mikkelsen, født Madsen så dagens lys d. 21. maj 1851 i Tygstrup i Vestervig.

Forældrene tømrer, Mads Kristian Poulsen og Karen f. Pedersdatter Sigh boede i et lille hus i Tygstrup. Foruden den lille Mette Katrine havde de tillige den 7 år ældre Poulina og den 3 ½ år ældre Maren.

Mette Katrine fortæller om hendes legekammerat en jævnaldrende pige, som hun legede med hver dag. Vi havde dukker og syede selv vores dukketøj.

En anden episode, hun husker, var da faderen lavede en slæde, som de sad på når de kørte og nød synet af de rene hvide snemasser, der dækkede landskabet over alt.

Allerede i 1856 flyttede forældrene med deres børn til Randrup. Her begyndte den lille Mette Katrine sin skolegang da hun var 7 år.

I 1859 flyttede familien endnu engang, denne gang til Kobberø i Gettrup sogn og dermed skiftede børnene til Gettrup skole. Her skriver Mette Katrine 70 år senere: Jeg var 9 år og her endte mine lykkelige barndomsdage i mit hjem.

Mit nye hjem

En dag kom min morbror Kresten Pedersen Sigh fra Ydby kørende over til os og bad om at få en af os 3 piger med sig hjem. Det var mig han ønskede, da jeg var den yngste og tillige opkaldt efter min mormor. Han fortalte at jeg skulle være deres datter. Mine bedsteforældre Peder Nielsen Sigh og Mette Katrine i Heltborg var velhavende folk, og havde kun denne ene søn, som nu var voksen.

Mine forældre, der var fattige folk gav deres tilladelse og lod mig rejse.

Det var i foråret 1860. Jeg var kun 9 år dengang. Det var hårdt for mig at sige "Farvel", og det var sikkert heller ikke let for mine forældre. Min søster Pauline holdt mig på sit knæ og græd.

Hjemmet i Ydby blev nu også mit i de næste 8 år. Jeg havde lov til at gå hjem 4 gange om året. Det var til jul, påske og pinse, samt en gang om sommeren. Hver jul havde jeg 8 dage. Det var en virkelig fest for mig at være i mit hjem i 8 dage.

Det var som sagt hos min morbror Kresten Pedersen Sigh og tante Ane Dorthea Pedersen i Ydby jeg boede i disse 8 år. Jeg måtte hjælpe med husarbejdet samt være med til at passe kvæget. Der er en episode, som jeg vil huske til mine dages ende. Det var om sommeren. Jeg var gået i engen for at flytte kvæget der stod tøjret. Det sted hvor jeg gik over engen, var der højt græs. Pludselig sank jeg ned i sumpen. Jeg sank og sank, men der var ingen i nærheden, at råbe om hjælp til. Men vor Fader i himlen hører hans børns råb. Jeg blev ved at synke i til mine arme. Her forsøgte jeg at strække armene ud og fik hold i græsset med mine hænder, og trak på denne måde mig selv op af dyndet.

Nu gik jeg så i skole indtil jeg var 14 år. Min lærers navn var Mejnert, ham er jeg meget taknemmelig. Også min morbror og tante skylder jeg en tak, fordi de lod mig gå i skole regelmæssigt i de 5 år. Ellers blev jeg strengt opdraget, hvad sikkert kun gavnede mig.

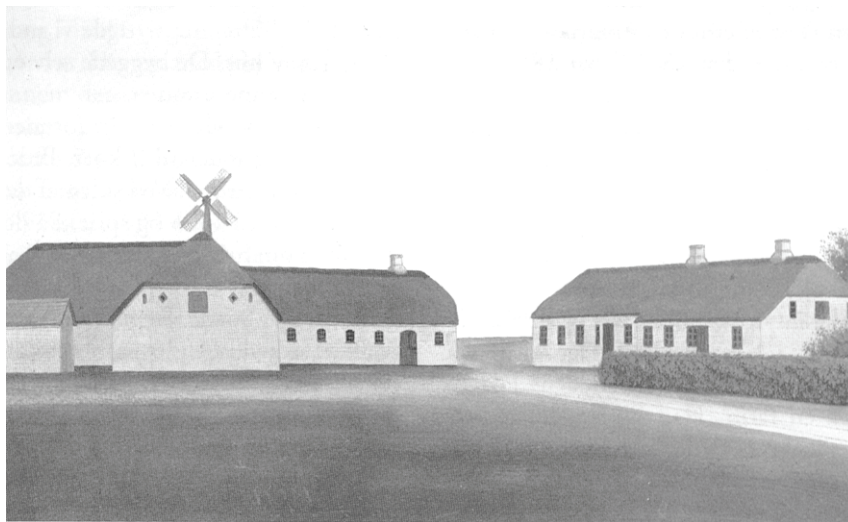
Så brød krigen ud i 1864, men vi kunne ikke høre skuddene. Der var 4 danske soldater i kvartér hos os i 8 dage. Efter at de danske soldater var rejst kom de tyske. Vi havde 21 af dem én dag og én nat.

Den første oktober 1865 blev jeg konfirmeret i Boddum Kirke af pastor H.C. Cramer. Også for ham føler jeg en stor taknemmelighed.

Syv år senere blev min morbror Kresten Pedersen Sigh gift, da han skulle have gården, derefter var der ikke brug for mig mere.

I 1868 flyttede jeg og lærte herefter at sy i et halvt år. Derefter arbejdede jeg hos Niels Hansen i et år og flyttede så til Jens Søndergaards i Helligsø. Efter et halvt års forløb flyttede jeg igen d. første november 1871, denne gang til Mogens Steensgaards i Refs, hvor jeg blev de næste 3 år.

I 1874 kom jeg til Mads Steensgaard i Gundtoftgård og blev der de næste 2 år. Derfra gik turen til Jens Hunsjærs i Vestervig, hvor jeg

Billede fra Boddum-Ydby Sparekasses bog side 10 - Peder Sighs gård.

blev det næste år. I 1877 flyttede jeg ned til Christen Nielsen Krabbe i Trankjær, men efter kun et års forløb bad min morbrors enke i Ydby mig om at komme over og passe hende den sidste tid hun levede. (Hun led af tuberkulose).

I mellemtiden var jeg blevet forlovet med Peder Mikkelsen fra Vesterby. Peder var født d. 28. september 1857. Mine svigerforældre var Mikkil Poulsen og Mariane Christensdatter. Vi blev viet i Ydby kirke d. 28. november 1878 af pastor Sandby. Bryllupsfesten blev holdt hos min morbrors enke i hendes hjem.

Det var ikke noget stort selskab, da min tante allerede var syg dengang.

Peder arbejdede i Vesterby på den tid. Han kom gående aftenen før, og måtte gå tilbage igen om morgenen den anden dag i en frygtelig snestorm. Her skulle han arbejde indtil første maj. Jeg tror der var omkring 5 danske mil, så det var en hård bryllupsrejse.

Min tante levede til sidst i juni 1879 og jeg plejede hende til det sidste. Hun døde med Fadervor på sine læber, jeg hørte hvert ord tydeligt til den sidste linie.

Vi flyttede nu til Tåbel i Vestervig sogn, hvor min mand arbejdede på høfderne i havet og på fyrtårnet i Agger. Det var i året 1882.

Vort hjem blev velsignet med 7 børn, 2 drenge og 5 piger. Det var: Mariane, Madsine, Mikkil, Mads, Karen, Dagmar og Amalie.

Da vi havde arbejdet og sparet for at få føden for os og børnene i 10 år besluttede vi at prøve lykken i Amerika.

Det var hårdt at sige farvel til kære gamle Danmark og starte udrejsen med 6 små børn.

Den yngste Dagmar var blot 3 måneder.

Vores syvende barn Amalie er født i Amerika.

Vi rejste fra Tåbel den 18. februar 1889, og sejlede fra Hamborg til Rotterdam i Holland. Det var en drøj tur på 2 dage, hvor vi var stuvet sammen som sardiner. Derfra kom vi med tog til Amsterdam, hvorfra vi sejlede med L.L.P. Kalland, som bar os over det store hav.

Tiden i Amerika

Vi ankom til New York d. 9. marts og derfra til Newell, Iowa d. 12. marts 1889. Her lejede vi et hus for 5 dollar pr. måned, medens Peder arbejdede på en farm, Han fik 25 dollar pr. måned på egen kost, så der var 20 dollars om måneden for en familie på 8 at leve af.

Der gik nu 2 år på denne måde. Så flyttede vi d. 13. april 1891 til en farm syd for byen, mandens navn var J.J. Allee. Der kom vi til at bo i et kornmagasin, hvorfra hveden lige var blevet skovlet ud. Vi boede der kun om sommeren. Om efteråret flyttede vi ind i en del af deres gamle hus. De byggede selv et pragtfuldt nyt hjem denne sommer.

Her havde vi så frit husly, foruden at vi havde et svin og foder til 2 køer. Peder tjente 21 dollar om måneden. Ved siden af det havde jeg nogle mænd til at bo og spise. På den tid fik vi 11 dollar om måneden for mad og vask af hver af mændene.

Medens vi boede der blev vort syvende barn Amalie født d. 21. november 1891. Alle vore børn fik skarlagensfeber på denne tid. Men ved Guds og doktor Brooks hjælp kom vi også over det. Takket være Gud.

Her boede vi i 3 år. Medens vi boede der, havde vi den store cyklon d. 6. juli 1893. Det var

Fra Mette Mikkelsens mands, Peder's, arbejdsplads på Agger Tange ved høfdebyggeriet i 1882, som hun selv beskriver i sine erindringer.

en lummer sommerdag. Omkring kl. 5 om eftermiddagen kom en frygtelig storm, som kun varede i 15 minutter, der fejede alt bort hvor det kom frem. Store træer blev suget op med rødder og mange bygninger blev ødelagt, men også her var Herren med os, vi kom alle uskadte igennem det.

Den 1. marts 1894 flyttede vi til en farm, som vi lejede for 2 år. 1. marts 1896 flyttede vi til en anden farm som vi havde lejet for de næste 6 år. Først i 1902 købte vi stedet, der blev vort dejlige hjem, selv om der var masser af arbejde. Vore børn hjalp os trofast og Gud velsignede vore anstrengelser.

Så blev min mand syg af giftfeber. Han kunne ikke gå 1 ½ år og var hjælpeløs som et lille

barn, derfor lejede vi farmen ud til vore 2 sønner og vores datter Karen holdt hus for dem.

Vi købte et hus i Newell by og flyttede dertil d. 11. november i 1918, det år krigen sluttede.

Min mand har det nu godt, men kan ikke udføre noget hårdt arbejde, derfor hjælper han mig i huset og om sommeren passer han haven og plænen.

Vi takker Herren at han førte os igennem det alt sammen.

Underskrevet af
Mette Katrine Mikkelsen
d. 27. marts 1926 i Newell, Iowa
E.M

Kilde: Sydthy Årbog 1997, side 46-49.